

USTAWA
z dnia 14 marca 2003 r.
o Banku Gospodarstwa Krajowego

Opracowano na
podstawie: Dz.U. z
2003 r. Nr 65, poz.
594.

Art. 1.

Ustawa określa zadania, zakres działalności oraz organizację Banku Gospodarstwa Krajowego.

Art. 2.

1. Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, utworzony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) Państwowych Instytucji Kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz.U. Nr 46, poz. 477), jest bankiem państwowym w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535 i Nr 65, poz. 594).
2. Siedzibą BGK jest miasto stołeczne Warszawa.
3. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Bankowego, nadaje, w drodze rozporządzenia, statut BGK. W rozporządzeniu minister określi w szczególności:
  - 1) organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres czynności wykonywanych przez BGK;
  - 2) szczegółowy zakres działania Rady Nadzorczej i Zarządu;
  - 3) osoby uprawnione do reprezentowania BGK;
  - 4) fundusze własne BGK i zasady prowadzenia gospodarki finansowej.
4. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, nadając statut BGK, zasięga opinii ministrów właściwych ze względu na nadzór nad funduszami utworzonymi, powierzonymi lub przekazanymi BGK na podstawie odrębnych ustaw.

Art. 3.

Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do działalności BGK stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.

Art. 4.

Do podstawowych celów działalności BGK, w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami, należy wspieranie rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, realizowanych z wykorzystaniem środków publicznych.

Art. 5.

1. Do zadań BGK należy:

- 1) wykonywanie czynności określonych ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe;
- 2) obsługa funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK na podstawie odrębnych ustaw;
- 3) obsługa transakcji eksportowych z zastosowaniem instrumentów wspierania eksportu, zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 4) wykonywanie czynności dotyczących instytucji kredytowych zlikwidowanych lub uznanych za zlikwidowane na podstawie:
  - a) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o zasadach i trybie likwidacji niektórych przedsiębiorstw bankowych (Dz.U. Nr 52, poz. 410, z 1949 r. Nr 35, poz. 256 oraz z 1951 r. Nr 31, poz. 240),
  - b) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o zasadach i trybie likwidacji niektórych instytucji kredytu długoterminowego (Dz.U. Nr 52, poz. 411 oraz z 1951 r. Nr 31, poz. 241),
  - c) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz.U. z 1951 r. Nr 36, poz. 279 oraz z 1957 r. Nr 31, poz. 136).

2. Szczegółowy zakres czynności, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy oraz umowy zawarte z właściwymi ministrami.

Art. 6.

1. Zakres działania BGK może obejmować również:

- 1) obsługę bankową rachunków budżetu państwa;
- 2) obsługę budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) obsługę rachunków państwowych lub samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych;
- 4) inne czynności określone odrębnymi ustawami;
- 5) inne czynności, realizowane z wykorzystaniem środków publicznych, określone umowami zawartymi z organami administracji rządowej.

2. Szczegółowy zakres czynności, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy oraz umowy zawarte na ich podstawie.

Art. 7.

Organami BGK są Rada Nadzorcza i Zarząd.

Art. 8.

1. Rada Nadzorcza składa się z przewodniczącego oraz od 8 do 12 członków, powoływanych na okres 4 lat spośród osób posiadających odpowiednie kwalifikacje z zakresu finansów.
2. Przewodniczącego i członków Rady Nadzorczej powołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, spośród osób niebędących członkami Zarządu, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W skład Rady Nadzorczej wchodzi:
  - 1) przedstawiciel ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa;
  - 2) przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki;
  - 3) dwaj przedstawiciele ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.
4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych odwołuje przewodniczącego lub członka Rady Nadzorczej przed upływem kadencji w przypadku skazania go prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z winy umyślnej.
5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych może odwołać przewodniczącego lub członka Rady Nadzorczej przed upływem kadencji, jeżeli:
  - 1) nie wypełnia on obowiązków na skutek długotrwałej choroby trwającej ponad 6 miesięcy, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
  - 2) jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne lub karne skarbowe;
  - 3) dalsze pełnienie przez niego funkcji nie daje rękojmi należytego wykonywania czynności nadzorczych;
  - 4) nie realizuje on zaleceń dotyczących działalności BGK, zgodnie z aktualną polityką społeczno-gospodarczą państwa, o których mowa w art. 12.

Art. 9.

1. Do zadań Rady Nadzorczej należy w szczególności:
  - 1) sprawowanie nadzoru nad działalnością BGK;
  - 2) opracowywanie i udzielanie Zarządowi wytycznych dotyczących działalności BGK w związku z zaleceniami, o których mowa w art. 12;
  - 3) czuwanie nad zgodnością działalności Zarządu z przepisami prawa i statutem oraz wytycznymi, o których mowa w pkt 2;
  - 4) uchwalanie rocznego planu finansowo-rzeczowego BGK;
  - 5) zatwierdzanie przedstawionego przez Zarząd sprawozdania finansowego;
  - 6) zatwierdzanie podziału zysku i sposobu pokrycia strat;
  - 7) przyjmowanie sprawozdania z działalności BGK.
2. Rada Nadzorcza uchyla uchwały Zarządu niezgodne z przepisami prawa lub statutem BGK.
3. Rada Nadzorcza może uchylić uchwałę Zarządu niezgodną z wytycznymi, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 10.

1. Zarząd kieruje działalnością BGK.
2. Zarząd składa się z nie mniej niż 3 i nie więcej niż 7 osób, w tym prezesa, wiceprezesa - pierwszego zastępcy prezesa, wiceprezesów i pozostałych członków Zarządu.
3. Liczbę wiceprezesów i członków Zarządu określa Rada Nadzorcza.
4. Prezesa Zarządu powołuje Rada Nadzorcza.
5. Wiceprezesa - pierwszego zastępcę prezesa, wiceprezesów i pozostałych członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza na wniosek prezesa Zarządu.
6. Powołanie prezesa Zarządu i jednego członka Zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego. Przepisy art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.
7. Prezes Zarządu reprezentuje BGK na zewnątrz, przewodniczy obradom Zarządu oraz organizuje działalność BGK.

Art. 11.

1. Kadencja członków Zarządu trwa 5 lat.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych odwołuje członka Zarządu przed upływem kadencji w przypadku skazania go prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z winy umyślnej.
3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, na wniosek Rady Nadzorczej, może odwołać członka Zarządu przed upływem kadencji, jeżeli:
  - 1) nie wypełnia on obowiązków na skutek długotrwałej choroby trwającej ponad 6 miesięcy, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
  - 2) jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne lub karne skarbowe;
  - 3) dalsze pełnienie przez niego funkcji nie daje rękojmi ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem;
  - 4) nie realizuje on wytycznych Rady Nadzorczej dotyczących działalności BGK, wydanych w związku z zaleceniami, o których mowa w art. 12.
4. Rada Nadzorcza może, z ważnych powodów, zawiesić w czynnościach członka Zarządu.

Art. 12.

W uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw instytucji finansowych może udzielać Radzie Nadzorczej wiążących zaleceń w zakresie realizacji zadań z wykorzystaniem środków publicznych, o których mowa w art. 4-6, zgodnie z aktualną polityką społeczno-gospodarczą państwa.

Art. 13.

W ustawie z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1070, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 16, poz. 167 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 153, poz. 1271, Nr 216, poz. 1824 i Nr 240, poz. 2058) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nadzór nad gospodarowaniem środkami Funduszu sprawuje Rada Nadzorcza Banku Gospodarstwa Krajowego.”.

Art. 14.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Art. 67. Zasady rachunkowości NBP powinny odpowiadać standardom stosowanym w Europejskim Systemie Banków Centralnych.”.

Art. 15.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424 i Nr 60, poz. 525) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 127:

- a) w ust. 2 w pkt 2 uchyla się lit. c,
- b) w ust. 5 uchyla się pkt 1a;

2) po art. 128a dodaje się art. 128b w brzmieniu:

„Art. 128b. Komisja Nadzoru Bankowego może, na wniosek banku państwowego, wyłączyć część działalności lub całą działalność tego banku, związaną z obsługą funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych temu bankowi na podstawie odrębnych ustaw, z obowiązku spełniania niektórych wymogów i norm, o których mowa w ustawie, pod warunkiem że:

- 1) działalność ta jest wyodrębniona finansowo, a w szczególności bank nie uczestniczy w jej finansowaniu,
- 2) ryzyko związane z tą działalnością w żaden sposób nie obciąża banku, a w szczególności bank nie ponosi odpowiedzialności za straty wynikające z tej działalności.”;

3) uchyla się art. 185.

Art. 16.

W ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 i Nr 45, poz. 391) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 107:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obsługę bankową budżetu państwa w zakresie rachunków bankowych wymienionych w ust. 1 pkt 1, 2 i 4-6 prowadzi Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego, z zastrzeżeniem ust. 2a, 2b i 3.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Wyboru podmiotu prowadzącego obsługę rachunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, dokonuje Minister Finansów, uwzględniając niezbędne warunki techniczne i organizacyjne, które muszą być spełnione przez ten podmiot, kwalifikacje zawodowe pracowników, jak również wpływ na stan finansów publicznych w związku z podjęciem i prowadzeniem obsługi tych rachunków.

2b. Bank Gospodarstwa Krajowego może podjąć obsługę rachunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie wcześniej niż z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Gospodarczej i Walutowej.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obsługę bankową budżetu państwa w zakresie rachunków wymienionych w ust. 1 pkt 5 i 6 oraz rachunków państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 5 pkt 11, może prowadzić Narodowy Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego lub inny bank. Wyboru banku innego niż Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego dla obsługi tych rachunków dokonuje się w trybie przepisów o zamówieniach publicznych.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady obsługi centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, zakres informacji dotyczących wykonania budżetu państwa oraz terminy ich udostępniania w ramach obsługi centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, uwzględniając szczególny charakter tego rachunku i sposób wykonywania budżetu państwa, z zastrzeżeniem ust. 6.”,

e) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Jeżeli podmiotem prowadzącym obsługę centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa jest Narodowy Bank Polski, Minister Finansów, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 5, zasięga opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.”;

2) w art. 108 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W uzasadnionych przypadkach Minister Finansów może dokonywać lokat, o których mowa w ust. 1, w dowolnie wybranym banku.”;

3) w art. 190:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obsługę bankową budżetu państwa w zakresie rachunków bankowych wymienionych w ust. 1 - z wyłączeniem rachunków państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej - prowadzi Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego, z zastrzeżeniem ust. 2a, 2b i 3.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Wyboru podmiotu prowadzącego obsługę rachunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 – z wyłączeniem rachunków środków specjalnych - oraz pkt 4 i 5, dokonuje Minister Finansów, uwzględniając niezbędne warunki techniczne i organizacyjne, które muszą być spełnione przez ten podmiot, kwalifikacje zawodowe pracowników, jak również wpływ na stan finansów publicznych w związku z podjęciem i prowadzeniem obsługi tych rachunków.

2b. Bank Gospodarstwa Krajowego może podjąć obsługę rachunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 - z wyłączeniem rachunków środków specjalnych - oraz pkt 4, nie wcześniej niż z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Gospodarczej i Walutowej.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obsługę bankową budżetu państwa w zakresie rachunków wymienionych w ust. 1 pkt 6 i 7, rachunków środków specjalnych jednostek, o których mowa w ust. 1 pkt 3, oraz rachunków państwowych osób prawnych, o których mowa w art. 5 pkt 11, może prowadzić Narodowy Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego lub inny bank. Wyboru banku innego niż Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego dla obsługi tych rachunków dokonuje się w trybie przepisów o zamówieniach publicznych.”,

d) w ust. 5 po wyrazach „Narodowy Bank Polski” dodaje się wyrazy „lub Bank Gospodarstwa Krajowego”,

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister Finansów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady obsługi rachunków bankowych wymienionych w ust. 1 oraz zakres informacji wymienionej w ust. 5 pkt 1 i sprawozdań wymienionych w ust. 5 pkt 2, z zastrzeżeniem ust. 7.”,

f) po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Jeżeli podmiotem prowadzącym obsługę centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa jest Narodowy Bank Polski, Minister Finansów, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, zasięga opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.”.

Art. 17.

W ustawie z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 25, poz. 253, Nr 93, poz. 820, Nr 200, poz. 1689, Nr 230, poz. 1923 i Nr 240, poz. 2055) w art. 33 w pkt 1 wyrazy „użyte w art. 22 w ust. 1, 2 i 4” zastępuje się wyrazami „użyte w art. 22 w ust. 2 i 4”.

Art. 18.

1. Kadencja Rady Nadzorczej BGK powołanej na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów trwa do czasu powołania Rady Nadzorczej zgodnie z przepisami ustawy.
2. Członkowie Zarządu BGK powołani na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów pełnią swoje funkcje do czasu powołania Zarządu na podstawie przepisów ustawy.

Art. 19.

W sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2003 r. BGK uwzględni zmiany wynikające z przepisów ustawy.

Art. 20.

Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa dostosuje statut BGK do przepisów ustawy w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 21.

Do czasu nadania statutu BGK, o którym mowa w art. 2 ust. 3, BGK działa na podstawie dotychczasowego statutu nadanego w trybie art. 19 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.

Art. 22.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 190 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 16, zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

Art. 23.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 45 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 14, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.